

Il-jieli Melleħin 2024

Il-Kor tar-Ram fis-Santwarju

Carl Borg

Nhar is-Sibt, 27 ta' Lulju 2024 l-Għaqda Mużikali Imperial kellha l-opportunità tieħu sehem fl-Il-jieli Melleħin organizzati mill-Kunsill Lokali tal-Mellieħha. Grazzi għal din l-okkażjoni, numru ta' bandisti mis-sezzjoni tar-ram tal-ġhaqda kellhom iċ-ċans jerġgħu jingħaqdu fil-kuntest ta' ‘brass ensemble’, u jesegwixxu programm ġewwa s-Santwarju Nazzjonali tal-Madonna tal-Mellieħha. Apparti l-fatt li l-post ma jippermettix numru kbir ta' mužičisti, hemm ukoll diversi benefiċċi li mužičist idoqq fi grupp żgħir.

Titwila lura fiż-żmien turina li nistgħu nsibu l-bidu ta' dawn iċ-ċamher ensembles’ fl-era tar-Rinaxximent. Il-‘consorts’ ta’ dak iż-żmien, normalment bi strumenti tal-korda bħal ‘viol’ u ‘lute’, kienu jintużaw l-iż-żejjed biex jakkumpanjaw il-vuċi, iżda eventwalment bdew anke jdoqqu waħidhom.

Jan Miense Molenaer, Zelfportret van Jan Miense Molenaer met zijn familie, ca. 1630.

© Public Domain, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=76763190>. Frans Hals Museum.

Fid-dinja tal-istrumenti tar-ram, dawn il-gruppi żgħar tfaċċaw iż-żejjed tard – propju mal-invenzjoni ta’ strumenti tar-ram bl-abbiltà madwar nofs is-seklu dsatax. Fil-kuntest ta’ ‘ensemble’, li wieħed jisma’ dak li jkunu qiegħdin idoqqu ta’ madwaru, isir iż-żejjed

importanti minn qatt qabel. Il-mužičist iħoss iż-jed ir-responsabbiltà li jitgħallew sew il-parti tiegħu biex b’hekk il-grupp ikun jista’ jagħmel provi bla xkiel u jiffoka fuq elementi ta’ interpretazzjoni mużikali. Dawn il-hiliet kollha li persuna titgħallew f’dan il-kuntest intimu, meta jittieħdu lura fil-banda shiħa, jirriżultaw f’banda b’ħoss iż-żejjed unit, b’mužičisti li kapaċi jistudjaw u jagħmlu provi effiċċenti u f’dettagli. Ir-riżultat għall-‘ensemble’ u l-banda huma iż-żejjed kollaborazzjoni, aspett soċjali b’saħħtu, u fl-afħħar mill-aħħar, iktar mużika sabiħa. Fil-każ-żgħiex tas-27 ta’ Lulju, il-kor tar-ram kien jikkonsisti minn żewġ trumbetti (Matthew Gauci u Carl Borg), althorn (Clayton Vella), żewġ trumbuni (Krystil Grech u Samuel Borg) u baxx (Jonathan Grech).

Mix-xellug għal-lemin: Carl Borg, Matthew Gauci, Clayton Vella, Jonathan Grech, Samuel Borg u Krystil Grech.

It-tieni konsegwenza tal-fatt li l-kunċert kelliu jsir ġewwa s-Santwarju kienet riflessa fil-programm u l-għażla tal-mużika. Il-post jitlob jew mużika sagra jew dik ta’ ġabru u riflessjoni. The Old Hundredth, innu bbażat fuq Salm 134 bil-melodija attribwita lil Louis Bourgeois (c. 1510-1560), fet-ħa il-programm b’fanfarr li tant tixraq lill-istrumenti tar-ram. Għal dan il-kunċert indaqq bl-armonija ta’ Ralph Vaughan Williams (1872–1958) li hu kien kiteb għall-inkurunazzjoni tar-Reġina Eliżabetta II.

Drei Equali (Tliet Ugwali) ta' Ludwig van Beethoven (1770–1827) inkitbu bl-intenzjoni li jindaqqu f'Jum l-Erwieħ Kollha. Bħal isimhom, dawn il-kompożizzjonijiet huma magħmula minn erba' partijiet individwali li jindaqqu minn erba' trumbuni, li f'dan il-każž għew addattati għal żewġ trumbetti u żewġ trumbuni. L-ewwel u t-tielet Ugwali ndaqqu għall-funeral ta' Beethoven stess. Fil-kunċert indaqqu l-ewwel u t-tieni Ugwali. Innu ieħor, Gresford, inkiteb mill-haddiem tal-minjieri Robert Saint (1905–1950), wara t-traġedja li seħħet fil-minjiera tal-faħam f'Gresford, Wales fl-1934.

Il-mużika tar-Rinaxximent hija parti essenzjali mir-repertorju tal-'brass ensemble', partikolarmen il-kompożizzjonijiet ta' Giovanni Gabrieli. L-Ave Maria ta' Nicolas Gombert (c. 1495–c. 1560), kompożitur Franko-Fjamming tas-seklu

sittax, hija rikka b'kontrapunt imitat (teknika karatteristika tal-mużika ta' din l-epoka), fejn grupp wieħed ta' strumenti (żewġ trumbetti u althorn) iwieġeb lill-ieħor (żewġ trumbuni u baxx). [Għal iżjed informazzjoni dwar kompożituri Franko-Fjammingi u l-kontrapunt, nistieden il-qarrej jagħmel referenza għall-artiklu f'paġna 87 tal-programm tal-festa tal-Għaqda Mużikali Imperial tas-sena li ghaddiet.]

Minn kompożitur tas-seklu sittax ġejna meħuda għal wieħed ħaj – Marco Frisina (b. 1954). Frisina, qassis Taljan, huwa wieħed mill-iż-żejjed kompożituri famuži ħajjin fejn tidħol il-mużika sagra. Anima Christi hija fost l-iż-żejjed biċċiet magħrufin ta' taħnina tradizzjonali minn Wales, Mil Harddach Wyt giet irranġata għal tliet vuċċijiet minn Geoffrey Thomas, fejn imbagħad din giet addattata għall-kor tar-ram.

Ave Verum Corpus ta' W. A. Mozart (1756–1791) m'għandha bżonn l-ebda introduzzjoni. Din is-silta nkitbet għall-okkażjoni ta' Corpus Christi, u f'dan il-kunċert indaqket fuq arrāġġament ta' E. A. Wienandt. Il-kunċert wasal fi tmiemu b'eżekuzzjoni tal-innu maħbub tal-Madonna tal-Mellieħha, lirika tar-Reverendu Kappillan Dun Carlo Cortis u mużika ta' Giuseppe Caruana (1880–1931). [Għadd ta' arrāġġamenti milli ssemmew gew mixtri ja mill-banda grazzi għall-fond 'Insaħħu t-tagħlim mużikali permezz ta' gruppi żgħar' fliskema 'It-Taħriġ Mużikali taż-Żgħażaq fil-Każini tal-Banda – 2022' amministrat mill-Aġenzija Żgħażaq u 1-Ġħaqda Nazzjonali Każini tal-Banda.]

Nieħu l-opportunità biex nirringrażza lill-mužičisti u l-familjari tagħhom talli kkommettew ruħħom għal dan il-proġett bi-ħgarhom. Grazzi wkoll lid-Direttur Mużikali Anthony Borg, lil Geoff Thomas u lill-Kumitat Direttiv. Hajr lill-Kunsill Lokali tal-Mellieħha li ta' l-ispażju biex mužičisti lokali jesprimu t-talenti tagħhom f'dan il-lok hekk prestiġjuż.

KUNĊERT MILL-BRASS ENSEMBLE

Is-Sibt, 27 ta' Lulju | 19:45

Santwarju Nazzjonali tal-Madonna tal-Mellieħha

The Old Hundredth	R. Vaughan Williams (1872–1958)
I from Drei Equali	L. van Beethoven (1770–1827) arr. W. Beeler
Gresford	R. Saint (1905–1950)
Ave Maria	N. Gombert (c. 1495–c. 1560) arr. H. P. Gaiswinkler
Anima Christi	M. Frisina (b. 1954)
Mil Harddach Wyt	Welsh traditional arr. G. Thomas
Ave Verum Corpus	W. A. Mozart (1756–1791) arr. E. A. Wienandt
II from Drei Equali	L. van Beethoven (1770–1827) arr. W. Beeler
Innu Madonna tal-Mellieħha	G. Caruana (1880–1931) arr. A. Borg